

Varkenshouderij Voesten-Kamp BV te Nijensleek, gemeente Westerveld

Aanvullend toetsingsadvies over het milieueffectrapport

12 februari 2009 / rapportnummer 1755-72

1. **OORDEEL OVER HET AANGEVULDE MER EN DE AANVULLING DAAROP**

Voesten-Kamp B.V. is voornemens haar varkens- en schapenbedrijf uit te breiden met drie nieuwe stallen. De huidige stallen bieden plaats voor 380 zeugen, 1.480 gespeende biggen, 108 opfokberen, 2.390 vleesvarkens en 150 schapen. De bestaande stallen 1, 3, 4 en 5 worden aangepast. Na realisatie van het voornemen kunnen 1.575 zeugen, 4.014 gespeende biggen, 11 dekberen, 224 opfokzeugen, 8.208 vleesvarkens en 150 schapen gehuisvest worden.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld moet een besluit nemen over de hiervoor benodigde Wet milieubeheer vergunning. Ter onderbouwing is door de initiatiefnemer een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (verder de Commissie) adviseert in dit advies het college over het MER.

Aanvankelijk constateerde de Commissie bij toetsing van het MER aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal punten waarbij sprake was van het ontbreken van essentiële informatie. De essentiële informatie schoot tekort op de volgende punten:

- de uitwerking van de referentiesituatie en als gevolg daarvan uitwerking van het aspect ammoniak;
- de onderbouwing van de haalbaarheid van de gehanteerde ventilatie-debieten met als consequentie onduidelijkheden over de gevolgen voor ammoniak, geur en fijn stof en eveneens over de realiseerbaarheid van het systeem;
- een overzicht van de geurgevoelige objecten en de cumulatieberekeningen voor geur en de geurbelasting op een aantal geurgevoelige objecten;
- de uitwerking van het aspect luchtkwaliteit;
- de uitwerking van de milieueffecten van de mestbewerking- en -verwerkingsinstallatie;
- de uitwerking van het meest milieuvriendelijk alternatief;
- de uitwerking van de milieueffecten bij overstroming.

De Commissie heeft in reactie op die constatering op 13 oktober 2008 een aanvulling ontvangen. In de aanvulling op het MER werden alle bovenstaande punten behandeld. Desondanks was de Commissie van oordeel dat op een tweetal van de bovenstaande punten essentiële informatie ontbrak. Het milieubelang kon daardoor onvoldoende worden meegewogen bij de besluitvorming.

Bovenstaande is op 10 december 2008 als advies uitgebracht. In dat advies constateerde de Commissie dat op twee van de aangehaalde punten nog sprake was van ontbrekende essentiële informatie. Deze betroffen de beschrijving van de referentiesituatie en de haalbaarheid van de gehanteerde ventilatie-debieten.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 1.

Op 16 december 2008 heeft de Commissie een aanvulling op het aangevuld MER ontvangen. Deze aanvulling heeft de Commissie bij haar beoordeling betrokken. Zij is van oordeel dat in het MER en de beide aanvullingen daarop **alle essentiële informatie aanwezig is voor de besluitvorming over de Wm-vergunning.**

In hoofdstuk 2 wordt dit nader toegelicht.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

Referentiesituatie en ammoniak

Het MER

In het MER werd bij de beschrijving van de referentiesituatie niet meegenomen dat het bestaande bedrijf een dusdanige omvang heeft dat per 30 oktober 2007 reeds moest zijn voldaan aan de IPPC-richtlijn. Omdat vanaf 30 oktober 2007 de toepassing van BBT (best beschikbare technieken) voor IPPC-plichtige bedrijven verplicht is, moest bij de beschrijving en uitwerking van de referentiesituatie van dat uitgangspunt worden uitgegaan. Bij die referentiesituatie is de depositie van ammoniak aanzienlijk lager dan nu in het MER als referentie was aangehouden. Daarmee is door het voornemen mogelijk sprake van een toename van de depositie op de kwetsbare gebieden, zoals in het bijzonder de Natura 2000-gebieden het “Drents-Friese Wold & Leggelderveld”, “Havelte-Oost”, “Dwingelderveld”, de “Weerribben” en de “Wieden”. Deze Natura 2000-gebieden zijn, op basis van de hier beoogde habitats, zeer gevoelig voor ammoniakdepositie. De Commissie adviseerde om in een aanvulling de referentiesituatie te beschrijven, gebaseerd op het voldoen aan IPPC-eisen en de milieugevolgen van alle alternatieven in beeld te brengen in vergelijking met de gevraagde referentiesituatie.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER was dit advies door de initiatiefnemer niet overgenomen. Als reden bracht de initiatiefnemer naar voren dat aangezien de gemeente Westerveld geen intrekkingsbesluit heeft genomen en aangezien inmiddels een aanvraag om een milieuvergunning is ingediend bij de gemeente, de vergunde rechten voor dit bedrijf niet van rechtswege zijn vervallen.

Dat bevoegd gezag de bestaande vergunning niet heeft ingetrokken, laat onverlet dat de milieueffecten van dit bedrijf lager hadden moeten zijn, waardoor de relatieve belasting door het voornemen zou veranderen. In het MER en de aanvulling is dat onvoldoende in beeld gebracht. Daardoor blijft onduidelijk of bij het voldoen aan deze regelgeving er een toe- of afname is van de ammoniakdepositie op de kwetsbare gebieden, zoals in het bijzonder op de hierboven genoemde Natura 2000-gebieden. De Commissie concludeerde dat de uitwerking van ammoniak in het MER en de aanvulling onvoldoende was en dat op dit punt het MER en de aanvulling essentiële informatie miste.

Aangevuld MER

In de tweede aanvulling op het MER is een referentiesituatie beschreven gebaseerd op het voldoen aan de IPPC-eisen. Tevens zijn de milieugevolgen van alle alternatieven in beeld gebracht in vergelijking met de gevraagde referentiesituatie. Hieruit blijkt dat bij het VKA sprake is van een toename op alle Natura 2000-gebieden van de ammoniakdeposities (mol N_{totaal} /ha/jaar) variërend van 0,88 (mol N_{totaal} /ha/jaar) voor “Drents-Friese Wold & Leggelderveld” tot 0,11 (mol N_{totaal} /ha/jaar) voor de “Wieden”.

Ventilatie

Het MER

In het MER werd niet aangegeven hoe de ventilatiedebieten worden gerealiseerd en of deze gezien de opstelling van de luchtwasser ten opzichte van het ventilatiekanaal in de praktijk wel haalbaar zijn. Hierdoor was ook onduidelijk of de berekende effecten wel juist waren. Evenmin was de extra energieconsumptie als gevolg van de extra weerstanden beschreven. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER een onderbouwing van de haalbaarheid aan te leveren op basis van weerstandsberekeningen van de gehanteerde ventilatiehoeveelheden en daarbij het energieverbruik aan te geven.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling was beschreven hoe groot de totale weerstand van het systeem is. Daarbij waren enkele belangrijke getallen met betrekking tot luchtweerstanden (uitgedrukt in Pascal tegendruk) opgenomen waarvan onduidelijk was waarop deze waren gebaseerd. Daardoor was nog steeds onduidelijk of de beoogde uittreedsnelheden van de ventilatielucht in de praktijk haalbaar zijn. De Commissie concludeerde dat de gehanteerde cijfers bij de berekeningen van de luchtweerstanden in het ventilatiesysteem onvoldoende waren onderbouwd en daarmee onvoldoende was aangetoond of het systeem in de praktijk kan functioneren. Daarmee was ook niet vast te stellen of de beschreven milieueffecten wel haalbaar zijn.

Aangevuld MER

In de tweede aanvulling zijn weerstandsberekeningen beschreven. De weerstanden zijn bepaald aan de hand van de diameter van de betreffende compartimenten, de luchtsnelheden van de ventilatielucht en de lengte van de ventilatiekanalen. De berekeningen geven een goed inzicht in de te verwachte weerstanden in het systeem. Alleen de gegevens van de weerstand opgebouwd als gevolg van het filterpakket zijn gebaseerd op aangeleverde gegevens door de leverancier van het systeem. Ondanks dat deze gegevens niet verder onderbouwd zijn, schat de Commissie in dat een weerstand van 60 Pascal tegendruk over het filterpakket realistisch is. Daarmee kan worden geconcludeerd dat het ventilatie- en de luchtwascapaciteit haalbaar zijn en daarmee de beschreven milieueffecten reëel zijn.

- De Commissie concludeert dat alle informatie over de haalbaarheid van de ventilatie- en de luchtwascapaciteit en daarmee de gevolgen voor de milieueffecten aangaande ammoniak, geur en fijn stof zijn gegeven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Maatschap Voesten-Kamp BV

Bevoegd gezag: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld

Besluit: vergunning op grond van Wet Milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: uitbreiden van een bestaand varkensbedrijf

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: weekblad "Da's Mooi" d.d. 3 mei 2006

aanvraag richtlijnenadvies: 27 april 2006

ter inzage legging startnotitie: 3 mei tot en met 31 mei 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 3 juli 2006

richtlijnen vastgesteld: 23 augustus 2006

kennisgeving MER in:

aanvraag toetsingsadvies: 5 juni 2008

ter inzage legging MER: 12 juni tot en met 24 juli 2008

aanvulling MER: 15 oktober 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 10 december 2008

aanvraag aanvullend toetsingsadvies: 16 december 2008

aanvullend toetsingsadvies uitgebracht: 12 februari 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.J.M. Hendriks (secretaris)

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ing. M. Pijnenburg

C. Spapens

Aanvullend toetsingsadvies over het MER Varkenshouderij Voesten-Kamp BV te Nijensleek, gemeente Westerveld

Voesten-Kamp B.V. is voornemens haar varkens- en schapenbedrijf uit te breiden met drie nieuwe stallen en bestaande stallen worden aangepast. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld moet een besluit nemen over de hiervoor benodigde Wet milieubeheer vergunning. Ter onderbouwing is door de initiatiefnemer een milieueffectrapport opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2671-8